

CIEKAWOSTKI TURYSTYCZNE POWIATU PŁOŃSKIEGO

„Z bogactw natury - sochocińskie guziki”

Pamiętkowa Izba Guzikarstwa, otwarta w grudniu 2009 roku, mieści się w Gminnym Ośrodku Kultury w Sochocinie, zajmując dwa pomieszczenia specjalnie zaadoptowane i przystosowane do zaprezentowania eksponatów. Cel jaki przyświecał powstaniu tej wystawy to promocja historii, kultury i tradycji lokalnej, pragnienie ocalenia od zapomnienia historii unikalnego rzemiosła, charakterystycznego dla Sohocina. Sohocin, mała miejscowość leżąca na północnym Mazowszu, w powiecie płockim słynęła z wyrobu guzików z muszli morskiej i rzecznej. Rozkwit guzikarstwa nastąpił pod koniec XIX w. i trwał do początku lat 60-tych XX w. Surowiec, a mianowicie muszle, wylawiano z okolicznej Wkry, w późniejszym czasie sprowadzano je z miejscowości położonych nad Narwią, Bugiem i Wisłą.

Pod koniec XIX wieku produkcją guzików z muszli w Sochocinie zajmowało się ok. 450 osób. Guziki z muszli produkowano w domach, zajmowały się tym wielopokoleniowe rodziny. Maszyny używane do produkcji guzików takie jak borownie, tokarnie i dziur karnie były kupowane

w Polsce oraz sprowadzane z zagranicy między innymi z Wiednia. Sohocin stał się centrum wytwórczości guzików z muszli na całą Polskę. Sprzedawano je w Warszawie, Łodzi, Krakowie, wysyłano także do Anglii, Kazachstanu, Rosji nawet na Syberię. Inspiracją do

podjęcia działań w celu utworzenia wystawy byli sami mieszkańcy, którzy z sentymentem wspominają proces produkcji guzików, opowiadają wiele historii rodzinnych oraz anegdot związanych z tą profesją. Ofiarowali również na rzecz izby wiele maszyn, guzików i pamiątek rodzinnych. Ekspozycja „Z bogactw natury - sochocińskie guziki” składa się z dwóch części. W pierwszej, na planszach, ukazana jest historia Sochocina jako miasta i wsi, zamieszczone fotografie mieszkańców produkujących guziki. W drugiej części prezentowana jest technologia produkcji guzika w aranżacji pomieszczenia kuchennego. Można obejrzeć stare

maszyny służące do produkcji guzików: borownie, tokarnie, dziur karnie oraz sprzęt bez którego produkcja guzików byłaby niemożliwa. Dodatkowo dla zwiedzających wyświetlany jest film prezentujący proces powstawania guzika z muszli.

W roku 2010 sochocińska izba pamięci poświęcona guzicarstwu zdobyła I nagrodę w IV edycji konkursu „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne - Wierzba”.

Izba czynna jest od wtorku do piątku w godz. 13.00–17.00 i w soboty od 11.00 do 13.00.
Telefon kontaktowy (23) 661 80 01 wew.21 lub (23) 661 87 17

Izba Pamięci Sarbiewskiego

Izba Pamięci Sarbiewskiego została utworzona przez Gminę Baboszewo w maju 2013 roku, w celu kultywowania miejscowych tradycji, popularyzacji postaci oraz dorobku, urodzonego w Sarbiewie, księdza Macieja Kazimierza Sarbiewskiego - europejskiej rangi poety, teoretyka literatury epoki baroku. Została usytuowana w Szkole Podstawowej imienia ks. Macieja Kazimierza Sarbiewskiego w Sarbiewie, w specjalnie do tego celu wydzielonej części budynku. Z funduszy unijnych, pozyskanych w ramach programu Leader PROW 2007- 2013 za pośrednictwem LGD - Przyjazne Mazowsze, zakupiono sprzęt do ekspozycji, w tym tablicę interaktywną oraz rzutnik multimedialny, jako stałe wyposażenie izby. Pozwala to na

przeprowadzanie ciekawych, innowacyjnych zajęć oraz prezentacji dla osób odwiedzających. W sali ekspozycyjnej można obejrzeć zdjęcia z organizowanej cyklicznie imprezy

„Międzynarodowe Dni ks. Macieja Kazimierz Sarbiewskiego”. Ponadto znajdują się tam publikacje dotyczące epoki baroku oraz prezentacje multimedialne na temat Sarbiewskiego a także historii Sarbiewa i okolic.

Odtwarzana muzyka barokowa tworzy odpowiedni klimat, charakterystyczny dla

czasów, w których żył i tworzył Horacy z Mazowsza.

Izba czynna jest w godzinach pracy szkoły oraz po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym (tel. 23 661 21 02).

Muzeum Afryki w Sobanicach

Muzeum znajduje się w Sobanicach, malowniczo położonej wsi, leżącej w gminie Naruszewo. Jest to pierwsze muzeum na terenie powiatu płońskiego i pierwsze Muzeum Afryki w Polsce. Powstało na bazie prywatnej kolekcji zgromadzonej przez Stefana Kamińskiego. Przywiezione przez niego pamiątki z kilkudziesięciu wypraw do Afryki stanowią niezwykle cenny i unikatowy na terenie całego kraju zbiór eksponatów obrazujących życie codzienne plemion Afryki. W skład ekspozycji wchodzi przedmioty typowo związane z kulturą materialną, jak i reprezentujące sferę życia duchowego. Zbiory muzeum liczą ponad 5 tysięcy przedmiotów sztuki afrykańskiej. Są to głównie maski, które pełnią funkcje inicjacyjne i religijne, rzeźby afrykańskie wytworzone z drewna, ale też rzeźby w drewnie i metalu, broń, instrumenty muzyczne, biżuteria a także przedmioty użytkowe z Afryki, w tym meble, odzież, gry, sztucce etc. Nie brak też w kolekcji fajek, trójnogów, tkanin, haftów, lasek i płaskorzeźb.

Muzeum znajduje się w Centrum Afryki, które obejmuje również 2 wioski afrykańskie (jedna z Angoli, druga z Mali), restaurację i sklep afrykański, w którym oferowane są produkty wykonane ręcznie, każdy wyrób jest unikalny.

Statut Muzeum Afryki w Sobanicach został zatwierdzony w dniu 23 września 2013 roku przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który to również wpisał je na listę muzeów utworzonych przez osoby fizyczne.

Centrum Rozrywki i Rekreacji AGROTOUR

Sobanice 45a, gm. Naruszewo,

09-162 Nacpolsk, powiat płoński

798 401 347, 505-809-685, 502-626-638

e-mail: sobanice1@wp.pl

www.sobanice.com

Szkółka leśna w Kucharach Królewskich

Szkółka leśna w Kucharach Królewskich mieszcząca się w gminie Sochocin pełni dwie funkcje. Pierwszą z nich jest funkcja produkcyjna. To w tym miejscu hodowane są setki tysięcy sadzonek drzew, które rokrocznie wysadzane są do naszych lasów. Drugą równie ważną jest funkcja edukacyjna i dydaktyczna. Na terenie szkółki znajduje się bogate zaplecze edukacyjne, które służy do popularyzacji wiedzy o lesie oraz pracy leśnika.

W szkółce znajduje się ogród botaniczny – Arboretum, aby więc zobaczyć rośliny charakterystyczne dla różnych regionów geobotanicznych nie musimy się już udawać w podróż dookoła Świata, wystarczy przyjechać na szkółkę leśną w Kucharach, gdzie znajdują się ogrodowe odmiany roślin pochodzących z Chin, Japonii, Korei i Syberii Wschodniej, Wybrzeża Wschodniego i Zachodniego Ameryki Północnej, Europy Południowej i Alp.

Poszczególnymi działkami zajmują się szkoły i przedszkola z terenu Nadleśnictwa Płońsk, które wygrały konkurs na ich dzierżawę. Na terenie ogrodów można podziwiać ponad 500 gatunków i odmian roślin z całego świata. Poszczególne fragmenty świata charakteryzują się specyficznym dla siebie klimatem, a co za tym idzie specyficzną szatą roślinną.

Na terenie szkółki umiejscowiony jest również ogród roślin chronionych, który ma na celu zabezpieczenie rzadko występujących dziko rosnących roślin przed wyginięciem. Ze względu na rzadkość występowania trudno je zaobserwować w warunkach naturalnych. Ale tuż przed bramą wjazdową na szkółkę znajduje się ogród botaniczny, gdzie wśród starego drzewostanu znajduje się kilkadziesiąt gatunków roślin chronionych. W kolekcji znajdują się rośliny

górskie, wysadzone na uformowanych z kamieni pagórkach, rośliny wodne i szuwarowe zgromadzone w oczku wodnym i wiele innych.

Dla odwiedzających udostępniono również izbę leśną. To drewniany, parterowy budynek, który jednorazowo może pomieścić jedną klasę szkolną (30-35 osób). W izbie zgromadzono

pokażny zbiór eksponatów: okazy zielnikowe roślin, nasiona drzew i krzewów leśnych, zbiory owadów, grzybów atakujących nasze leśne drzewa oraz kolekcję narzędzi używanych do prac na uprawach leśnych (zarówno egzemplarze historyczne, jak i takie używane współcześnie) oraz wiele innych eksponatów pozwalających przybliżyć życie lasu, funkcjonowanie leśnictwa i pracy leśnika.

Dla tych, którzy chcą poszerzyć samodzielnie swoją wiedzę leśna szkołka poleca także kącik edukacyjny wyposażony w tablice edukacyjne, z których możemy się dowiedzieć: *Ile mamy lasów?*, *Dlaczego las jest taki ważny?*, *Leśnik lekarzem lasu*, *Krok przed naturą* (porusza sprawy pielęgnowania lasu), *Powalone drzewo*, *Chrust*, *Grzyby*, *Dary lasu*, *Ptaki*, *Dokarmianie zwierząt*, *Zwierzęta*. Baza edukacyjna to

nie tylko miejsce gdzie można zdobyć nową wiedzę, ale także miejsce wypoczynku, relaksu i zabawy. Specjalnie na takie cele zbudowana jest wiata leśna z zapleczem kuchennym, która może pomieścić do 100 osób. Niedaleko wiaty znajduje się miejsce przygotowane do rozpalenia ogniska. Znajduje się tam też drewniany podest – scena, która już niejednokrotnie była miejscem przedstawień i innych uroczystości.

Nadleśnictwo Płońsk, Kuchary Królewskie 17, 09-110 Sochocin

Wystawa „Dawid Ben Gurion – Płończanin i twórca państwa

Wystawa Dawida Ben Guriona powstała w trzydziestą rocznicę śmierci tego wybitnego obywatela miasta Płońsk (1 grudnia 2003r.). Jest wynikiem współpracy pomiędzy Płońskiem a naszym miastem bliźniaczym Ramat Negev w Izraelu. Materiały do wystawy zostały zgromadzone i przekazane przez Instytut Badawczy Dawida Ben Guriona w Sde Boker, gdzie mieszkał i pracował przez ostatnich 20 lat swego życia. Przy okazji tworzenia Izby została odnaleziona metryka, która koryguje datę urodzenia Ben Guriona. Sam Ben Gurion podawał, że urodził się 16.10.1886r., jednakże w metryce widnieje data 18.02.1887 r. Wystawa prezentuje zdjęcia z jego okresu młodości, zanim jeszcze wyjechał do Erec

Izrael w 1906r., fotografie rodzinne, ojca, przyjaciół i znajomych, dom, a także teksty opisujące sytuację społeczno-polityczną w Płońsku na przełomie XIX i XXw., które pochodzą z audycji radiowych Ben Guriona zebranych w książce, pt. „*Dom rodzinny*”. Można tu również obejrzeć wybrane zdjęcia, pochodzące z późniejszego okresu życia Premiera, obrazujące jego szeroką, międzynarodową pracę na rzecz rozwoju Izraela. Koordynatorem wystawy jest Miejskie Centrum Kultury w Płońsku.

Obecnie wystawa Dawida Ben Guriona mieści się w dawnym budynku Galerii P przy ul. Płockiej 19 w Płońsku.

Dąb „Piast” w Miszewie Wielkim

Dąb rośnie przy drodze gruntowej we wsi Miszewo Wielkie zwanej dawniej przez miejscową ludność Florentynowo lub Narty. Opisywany dąb nie jest zbyt wysoki, ale rozłożysty, o potężnych konarach. Między konarami umieszczona jest kapliczka Matki Boskiej wystawiona w 1903 r. przez dziedzica Miszewa, zaznaczona inicjałami K.B. Po drugiej stronie drogi, na wprost dębu, znajduje się niewielkie wzniesienie porośnięte obecnie lasem,

ale wciąż zwane przez miejscowych Łysą Górą. W pobliżu dębu rosły dawniej potężne jałowce oraz stara sosna, na której był Obrazek Matki Boskiej. Obrazek ten, trudno już dziś powiedzieć dlaczego, jest kojarzony z okresem wyprawy Napoleona na Rosję. Są też legendy, które łączą ten dąb z królem Janem III Sobieskim. Podobno odpoczywał w jego cieniu. Na potwierdzenie historii o królu Sobieskim miejscowi podają nazwy dwóch pobliskich wiosek: Królewo i Sobieski.

Sanktuarium Matki Boskiej Czerwińskiej

Sanktuarium składa się z Bazyliki Zwiastowania Najświętszej Marii Panny i Klasztoru Ojców Salezjanów w Czerwińsku nad Wisłą. Sanktuarium zostało wybudowane w latach 1124–1155. W 1161 r. Bolesław Kędzierzawy i Henryk Sandomierski z okazji konsekracji kościoła w Czerwińsku nadali miejscowemu klasztorowi przywileje. W 1294r. zmarł tu Książę Mazowiecki Konrad II. Król Jagiełło – w 1410 r.– w drodze na Grunwald przeprawił się w Czerwińsku przez Wisłę, gdzie pozostawał przez 3 dni i łączył się z wojskami Księcia Witolda. Książęta: Płocki – Władysław I i Czerski – Bolesław IV w 1452 r. obradowali tu nad ustawami dla Mazowsza.

W 1593 r., z okazji mianowania opatem klasztoru kardynała Andrzeja Batorego, bratanka króla Stefana, w Czerwińsku przebywał Zygmunt III Waza. W 1647 r. król Władysław IV modlił się przed obrazem Matki Bożej Czerwińskiej o powrót do zdrowia i pozostawił dziękczynne wotum z napisem: „*Bliski śmierci – otrzymał zdrowie*”. Rok później do Czerwińska po swojej elekcji przybył król Jan Kazimierz wraz z małżonką,

by oddać w opiekę Matki Bożej siebie i losy Ojczyzny. Odwiedzał on klasztor jeszcze kilkakrotnie: w 1649 r. przed wyprawą przeciw Bohdanowi Chmielnickiemu i w 1651 r. po zwycięstwie pod Beresteczkiem, gdzie

złożył zdobyte chorągwie jako wota dziękczynne. Do 1819 r. swoją siedzibę w klasztorze mieli Kanonicy Regularni Lateranenienścy, po czym przybyły do Czerwińska Siostry Norbertanki, które przebywały tu do 1902 r. W 1923 r. biskup Antoni Julian Nowowiejski przekazał klasztor Zgromadzeniu Salezjańskiemu. W 1968 r. Stolica Apostolska przyznała sanktuarium w Czerwińsku tytuł Bazyliki Mniejszej.

Park dawnych maszyn i urządzeń rolniczych przy Zespole Szkół w Gralewie

Głównym celem jego utworzenia było ocalenie od bezpowrotnego zniszczenia i zapomnienia maszyn, które pokazują historię i tradycję rolnictwa w naszym regionie, oraz ciężką pracę ludzi uprawiających rolę. Jest to miejsce zadumy, gdzie wnukowie mają okazję wysłuchać niejednej ciekawej historii swoich dziadków.

Mamutowo

Mamutowo to bajkowy plac zabaw dla dzieci znajdujący się w Wólce Szczawińskiej koło Nowego Miasta. Dzieci mogą tu skorzystać z kulkolandii, gdzie mają możliwość w bezpiecznych warunkach rozwijać swoje zdolności motoryczne a przy tym świetnie się

bawić. Do dyspozycji dzieci oprócz ogromnej konstrukcji „małpiego gaju” jest tu również warownia z zamkiem, Strefa Pirata, ściany wspinaczkowe, baseny z kulkami, piaskownice, zjeżdżalnie dmuchane, które zapewnią atrakcję każdemu dziecku. Dla najmłodszych udostępniono również zjeżdżalnie o mniejszych gabarytach. Na bajkowym placu zabaw usytuowane są domki tematyczne, w których dzieci mogą poczuć się jak w bajce. Do zwiedzenia jest: chatka Kubusia Puchatka, domek Baby Jagi i zamek Śpiącej Królowej.

Jest także miejsce pod dachem, gdzie maluchy mogą malować, rysować i grać w gry oraz mini kino, gdzie dzieci mogą obejrzeć bajkę i nabrać sił na dalsze atrakcje i zabawy. W weekendy dziećmi zajmują się fachowi animatorzy organizujący zabawy i konkursy.

Obok placu zabaw znajduje się mini zoo, w którym można obejrzeć lamy, króliki, kozy, owce, świnki i konie.

Oprócz atrakcji dla dzieci z oferty Mamutowa mogą skorzystać również osoby dorosłe, dla których przygotowano Strefę Relaksu, w której znajdują się: sauna fińska, sauna na podczerwień, balia drewniana. Oferowane są również masaże, zarówno relaksacyjne, jak i lecznicze. Gospodarze zapraszają także do baru "pod Mamutem", w którym serwowane są napoje, słone przegrzki, jak również przepyszne dania obiadowe. Specjalnością są potrawy kuchni litewskiej: kartacze, czanaki, kołduny, kibiny, oryginalne litewskie wędliny: kindziuk, kielbasa Puńska a także litewskie desery: sękacze i mrowiska. Dla wszystkich grup wiekowych dużą atrakcją stanowią wycieczki zaprzęgami konnymi połączone z ogniskiem i pieczeniem kielbasek a zimą kuligi. Realizowane są także programy dogo- oraz hipoterapii oraz prowadzone lekcje jazdy konnej pod okiem fachowego instruktora. Organizowane są również imprezy okolicznościowe, półkolonie, warsztaty muzyczne, wycieczki.

Wólka Szczawińska 51,
09-120 Nowe Miasto,
tel: 504-467-207,
tel: 601-062-182
www.mamutowo.pl

„Przyroda to przygoda”

Ścieżka turystyczna z 27 tablicami edukacyjnymi o szerokiej tematyce z zakresu: ekologii i przyrody, utworzona w Gospodarstwie Agroturystycznym Sielanka Raciąż.

Gospodarstwo Agroturystyczne Sielanka Raciąż zrealizowało projekt **„Przyroda to przygoda niesamowity mikro i makro świat w zasięgu ręki”**. Projekt otrzymał unijne dofinansowanie w ramach programu Leader PROW 2007- 2013 za pośrednictwem LGD -

Przyjazne Mazowsze i w drugiej połowie 2013 roku został oficjalnie zainaugurowany.

Projekt „Przyroda to przygoda” ma charakter turystyczno-edukacyjny i aktywizujący.

Obejmuje innowacyjne zajęcia przyrodnicze dla dzieci i młodzieży, które łączą wykłady multimedialne, ćwiczenia terenowe i laboratoryjne

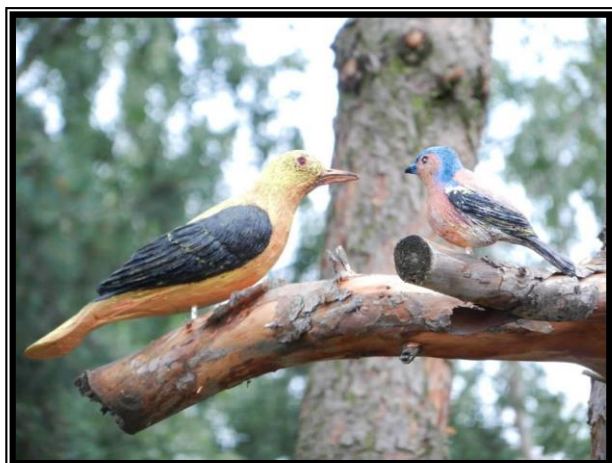
z zabawami oraz konkursami. Zajęcia odbywają się w trzech blokach tematycznych: „Życie lasu”, „Ptaki Mazowsza” i „Ssaki Mazowsza”. W trakcie ćwiczeń z zakresu pierwszego bloku młodzież poznaje charakterystykę fauny i flory mazowieckiego lasu, współzależność między organizmami oraz elementy ekologii. „Ptaki Mazowsza” to poznanie biologii ptaków, elementów systematyki, charakterystyki gatunków występujących na Mazowszu. A do tego jeszcze wsłuchiwanie się w śpiew mazowieckich ptaków. W trakcie bloku „Ssaki Mazowsza” uczestnicy zajęć oprócz poznania wiadomości ogólnych, mają też okazję do oglądania tropów. Wszystkie zajęcia prowadzone są w formie wykładu multimedialnego oraz warsztatów terenowych i laboratoryjnych. Żeby uatrakcyjnić spotkania z przyrodą wykorzystywany jest nowoczesny sprzęt, m.in. rzutniki, zestawy nagłośnieniowe, technologia 3D, mikroskopy cyfrowe, lornetki, lunety. „Przyroda to przygoda” to również profesjonalnie

przygotowana ścieżka turystyczna z 27 tablicami edukacyjnymi o szerokiej tematyce z zakresu: ekologii i przyrody.

Przyroda to Przygoda nie tylko edukuje ale także promuje Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Pólka-Raciąż - najciekawsze miejsce pod względem różnorodności i liczby ptaków gniazdujących na terenie Mazowsza. Zespół ze względu na podobieństwo występujących biocenoz, tylko, że w mniejszej

skali, jest porównywany do Parku Biebrzańskiego. Coraz częściej nazywany jest Małą Biebrzą. Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Pólka-Raciąż został utworzony w 2004 r. Zajmuje powierzchnię ponad 23 km kw. Można tutaj znaleźć suche bory sosnowe porastające wydmy, rosnące nad potokami olchy i jesiony, tereny bagienne. Są rośliny objęte ścisłą ochroną, np. pełnik europejski, sasanka łąkowa czy storczyki. Na terenie zespołu żyją liczne gatunki ssaków, gadów i płazów. Jest tutaj 100 gatunków ptaków. Swoje gniazda na terenie zespołu mają cztery gatunki ptaków zagrożone wyginięciem, które znalazły się w Polskiej Czerwonej Księdze. To bąk, zielonka, podróżniczek, wodniczka. I właśnie podczas zajęć w ramach projektu „Przyroda to przygoda” jest szansa na ich zobaczenie.

Turystyczny Szlak Sienkiewiczowski

Turystyczny Szlak Sienkiewiczowski został utworzony przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Płońskiej, które jest głównym koordynatorem szlaku. Szlak prowadzi przez miejsca związane z Henrykiem Sienkiewiczem poprzez jego pobyt w Płońsku lub poprzez działalność, jaką prowadzą instytucje z racji nadanego im imienia polskiego noblisty. Roczny zaledwie pobyt na ziemi płońskiej (1865 - 1866) to okres przełomowy w życiu Sienkiewicza. Właśnie w Płońsku - w Poświętnem, dziewiętnastoletni guwerner rodziny Weyherów - Henryk Sienkiewicz - napisał swoją pierwszą, nigdy nie opublikowaną powieść, pt. "Ofiara". Spacer rozpoczynamy w parku w Poświętnem, w Mazowieckim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Warszawie Oddział Poświętne w Płońsku. Przyległa do Alei Lipowej alejka w zabytkowym parku w Poświętnem, została nazwana Alejką Oleńki na pamiątkę pobytu Henryka Sienkiewicza w Poświętnem. Z tej okazji również, postawiono przy niej kamień.

Napis na kamieniu brzmi: "Dokąd zmierzasz, Człowieku... Henrykowi Sienkiewiczowi w 140 rocznicę jego pobytu w Poświętnem - Płońszczanie". Na szlaku można również spróbować specjalnie przygotowanych dań, które są związane z twórczością pisarza. W Restauracji "Poświętne" specjalnością są **roladki sienkiewiczowskie w sosie**

grzybowym z kaszą gryczaną i buraczkami a w Restauracji "Chata u Górala **placek Zagłoby**. Kolejnym etapem wędrowki jest wizyta w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Henryka Sienkiewicza, gdzie można obejrzeć **salonik literacki** w czytelni - stylizowany kącik poświęcony pisarzowi, **ławeczkę z atrybutami pisarskimi noblisty, bogaty zbiór wszystkich dzieł H. Sienkiewicza**, biografie i opracowania dotyczące życia i twórczości Henryka Sienkiewicza i epoki polskiego pozytywizmu. Z biblioteki możemy przejść do pobliskiej Klubokawiarni, gdzie skosztujemy specjalnego koktajlu: "**Słodkie usta Danuśki**". Idąc dalej szlakiem, ul. Kopernika dojdziemy do cmentarza, gdzie w jego północnej części odnajdziemy **zabytkowy grób rodziny Weyherów**, z cmentarza udajemy się na ul. Płocką do I Liceum Ogólnokształcącego im. H. Sienkiewicza. W szkole obejrzeć można: pomnik Henryka Sienkiewicza - przed szkołą, płaskorzeźbę pisarza w holu szkoły, wystawę rzeźb postaci sienkiewiczowskich, wystawy poświęcone patronowi szkoły, pamiątki ze zlotów

szkół sienkiewiczowskich. Zwiedzanie zakończymy w restauracji "Róża" przy ul. Kolejowej, kosztując **sałatki Maryni Połanieckiej**.

Szlaki Turystyczne

Szlakiem rowerowym po gminie Baboszewo

Podróż rozpoczyna się od zabytkowego kościoła w Baboszewie. Następnie, kierując się na Krościn, dojeżdża się do miejscowości Galomin, gdzie można obejrzeć pozostałości zabytkowego parku nad rzeką Raciążnicą. Z Galomina należy udać się do miejscowości Dłużniewo, gdzie warto obejrzeć zabytkowy dwór – obecnie mieści się w nim Gospoda na Mazowszu oraz przespacerować się alejką drzew, która jest pozostałością parku podworskiego. W Dłużniewie przecina się trasę E-7, dalej należy przejechać do Sarbiewa, gdzie urodził się ks. Maciej Sarbiewski (1595–1640; światowej sławy poeta neolaciński i teoretyk literatury epoki baroku; kaznodzieja nadworny Władysława IV; jezuita; uhonorowany przez papieża Urbana VIII wieńcem laurowym – najwyższym odznaczeniem

dla poetów w tamtym czasie, które można porównać do dzisiejszej Nagrody Nobla), nazywany „Horacym z Mazowsza”. Tu warto obejrzeć zabytkowy drewniany kościół z upamiętniającą go tablicą i pomnikiem oraz izbę pamięci ks. Sarbiewskiego. Dalej trzeba jechać przez wsie Wolę-Folwark, Budy Radzymińskie, Goszczyce Średnie

i Goszczyce Poświętne do Dziektarzewa, niewątpliwie jednego z najbardziej urokliwych pod względem przyrodniczym miejsc w gminie Baboszewo. Godnym uwagi obiektem jest zabytkowy kościół św. Katarzyny wraz z otaczającym go obszarem, zabytkowa dzwonnica i jedyny w gminie zegar słoneczny. Dalej warto udać się do Parku Krajobrazowego, Rezerwatu Przyrody oraz nad rzekę Wkrę. Jadąc przez teren parku, należy kierować się do miejscowości Rybitwy, gdzie po przecięciu trasy E-7 jedzie się w kierunku Śródborza. Przez piękne lasy warto udać się do miejscowości Kielki, gdzie

znajdują się pozostałości parku podworskiego. Dalej przez miejscowość Cieszkowo--Kolonia dojeżdża się do Mystkowa, gdzie warto zobaczyć zabytkowy dwór z 1921 r. Następnie przez miejscowości Cywiny Wojskie i Kowale należy udać się do Brześcia Małego, gdzie znajduje się hodowla koni. Następnie, kierując się przez Brzeście do Baboszewa, po drodze mija się kompleks szkolny oraz Halę Sportowo-Widowiskową.

Wycieczka kończy się przy Kościele w Baboszewie.

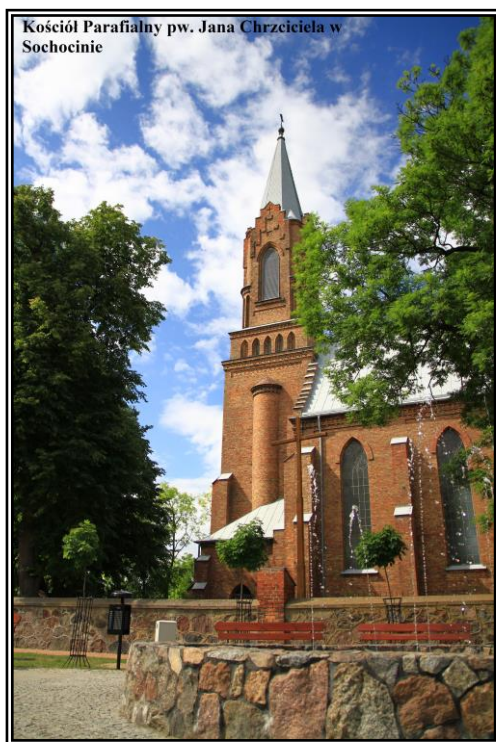
Trasa rowerowa 4 mostów po gminie Sochocin

Przebieg: Sochocin – Kolonia Sochocin – Koliszewo – Smardzewo – Kępa – Baraki –
– Gutarzewo – Sochocin

Długość trasy: 18,1 km

Czas przejazdu: 54 min

Trudność trasy: łatwa, rodzinna

Kościół Parafialny pw. Jana Chrzciciela w Sochocinie

Bardzo łatwa i przyjemna trasa, idealna, aby udać się wraz z rodziną i przyjaciółmi na wycieczkę rowerową po terenie gminy Sochocin. W całości prowadzi bocznymi drogami asfaltowymi o niewielkim natężeniu ruchu samochodowego. Trasa rozpoczyna się na rynku w Sochocinie, przed Kościołem Parafialnym pw. Jana Chrzciciela. Odcinek 300 m od Sochocina do Kolonii Sochocin trzeba przejechać drogą krajową nr 50 z nieco większym ruchem samochodowym. Dystans 18 km jest do pokonania nawet dla początkującego cyklisty. Trasa jest krótka i łatwa technicznie. Prowadzi przez malownicze tereny wzdłuż rzeki Raciążnicy i leśne krajobrazy. Jadąc trasą, można spotkać po drodze

liczne zabytki małej architektury przydrożnej i sakralnej, pomniki przyrody, nie brakuje miejsc wartych zobaczenia. W Smardzewie mija się sanktuarium maryjne pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, dalej należy skręcić w prawo w kierunku Kępy. Po 1,5 km dojeżdża się do hotelu Bonifacio Spa&Resort, gdzie można zrobić krótki odpoczynek. To piękny hotel z bogatym zapleczem sportowo- rekreacyjnym. Jadąc dalej, po 2 km mija się miejsce, gdzie jest możliwość zarezerwowania przelotu awionetką. Należy przejechać przez most na rzece Wkrze w Kępie. Po 2 km trzeba skręcić w prawo do wsi Baraki. Następnie należy jechać prosto ok. 2 km, przejechać przez most na rzece Łydyni w Gutarzewie. Po

prawej stronie mija się dawny park podworski z XVIII w. Trasę kończy się w centrum Sochocina.

Szlaki rowerowe po gminie Załuski

Szlak I – prowadzi przez 16 miejscowości ze startem w Kroczewie, długość trasy ok. 30 km, czas przejazdu ok. 2 godziny.

Szlak II – prowadzi przez 14 miejscowości, start w Załuskach, długość trasy ok. 30 km, czas przejazdu ok. 2 godziny.

Szlaki rowerowe są poprowadzone drogami publicznymi na terenie Gminy Załuski. Prowadzą zarówno po drogach asfaltowych, jak i żwirowych. Trasy oznakowano kierunkowskazami oraz na początku szlaku tablicami informacyjnymi z mapą oraz opisem ciekawych miejsc, form przyrody i zabytków.

Szlaki rowerowe powiatu płońskiego

Szlaki rowerowe zostały wytyczone i oznakowane przez Rowerowy Klub Sportowo-Turystyczny LIMES w Płońsku. Ich łączna długość wynosi 294 km. Biegają drogami o mniejszym natężeniu ruchu, dobrej nawierzchni, dużych walorach przyrodniczych, prowadząc do miejsc związanych z historią Ziemi Płońskiej. Są to:

Szlak czerwony

Okala Płońsk, długość ok. 100 km, początek i koniec szlaku w Baboszewie.

Trasa: Baboszewo – Smardzewo – Kępa – Sochocin – Kuchary Żydowskie – Bolęcín – Joniec – Proboszczewice – Przyborowice – Krysk – Naruszewo – Srebrna – Żukowo – Kucice – Dzierżążnia – Baboszewo.

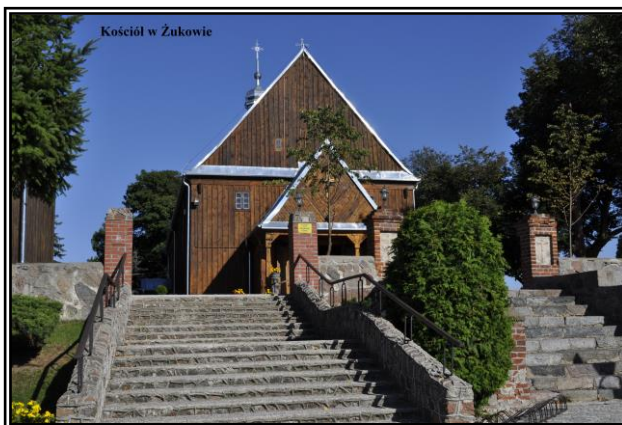
Spod Kościoła pw. Świętego Urbana poruszając się zgodnie z ruchem wskazówek zegara należy wyruszyć drogą na Szymaki, Smardzewo. W Smardzewie godne obejrzenia jest Sanktuarium Maryjne. Dalej trzeba kierować się na Kępę, jadąc przez malownicze tereny w delcie Raciążnicy i Wkry. W Kępie przecinając Wkrę należy kierować się na Sochocin. Jadąc wzdłuż Wkry - mając rzekę po prawej stronie dojeżdża się do Kuchar Żydowskich. Tu warto zjechać z trasy ok. 500 m w las, by przez chwilę zachwycić się widokami zakoli Wkry a także nadrzecznymi skarpami, na których mieszkają jaskółki. Jesienią można zobaczyć tu stada żurawi. Dalej należy jechać przez Bolęcín i Idzikowice do Jońca. Tu można odpocząć, zjeść a także

wypożyczyć kajak i popływać Wkrą. Następnie trzeba wyruszyć na Józefowo i Proboszczewice, kierując się na Srebrną.

W Przyborowicach przecina się siódmkę (krajową E-7). W Krysku warty obejrzenia jest zabytkowy Kościół. Dalej kierując się na Naruszewo, należy skrócić w kierunku Czerwińska.

Po kolejnych kilku kilometrach jadąc lasem i krętą drogą skręca się w prawo na Srebrną.

Dojeżdżając do Żukowa warto zatrzymać się i zobaczyć zabytkowy, drewniany kościółek położony malowniczo na niewielkim wzgórzu. Ruszając na Nacpolsk, przecina się drogę Nr 569.

Dalej jadąc na Kucice, można zobaczyć skarb tej miejscowości – drewniany kościół z XVIII wieku. Z Kucic należy

jechać na Dzierżążnię, w której to przecina się krajową E-10. Kierując się na Baboszewo, należy jechać przez miejscowość Zbyszyno. I tak dociera się do punktu, z którego wystartowało się kilka godzin wcześniej!

Szlak żółty

Zachód – Wschód, długość ok. 30 km.

Trasa: Kucice – Ilino – Płońsk – Strachowo – Joniec – Miszewo Wielkie – Nowe Miasto – Karolinowo – Rzy – Sochocin.

Wyjeżdżając spod drewnianego, zabytkowego Kościoła z XVIII w. należy jechać w kierunku Płońska. Mijając Sarnowo dojeżdża się do Wilamowic. Na 4. kilometrze od Kucic, naprzeciw przystanku PKS i kapliczki należy skrócić w prawo wjeżdżając w głąb wsi Wilamowice.

Na pierwszym skrzyżowaniu skręca się w lewo i wjeżdża na mostek na rzece Żurawianka. Wjeżdżając w piękny las, mija się hodowlę koni w Ilinie i dojeżdża się do trasy Nr. 10. Na rondzie skręca się do Płońska. Należy jechać ul. Płocką, Kopernika, Wieczorków i Sienkiewicza. Dalej ulicą Sienkiewicza dojeżdża się do krajowej "siódmki" (trasa Nr 7). Przejeżdża się przez skrzyżowanie, mijając po lewej stronie Ośrodek Doradztwa Rolniczego "Poświętne" po prawej osiedle domków jednorodzinnych, skręca się w prawo na Mchowo.

W tej miejscowości, na pierwszym skrzyżowaniu, należy skręcić w prawo i dojechać do Strachowa, po drodze przecinając Płonkę i trasę 619 (Płońsk – Nowe Miasto). Za ok. 50 metrów – od skrzyżowania - jest skręt w lewo, na Lisewo. Dalej jadąc na Soboklęczycz, Osiek, dojeżdża się do Jońca. Tu można zaplanować dłuższy wypoczynek, a także wynająć kajaki i popływać zakolami Wkry.

Z Jońca wyjeżdżając na Nowe Miasto przejeżdża się przez mostek na Wkrze o drewnianej nawierzchni. Po drodze zatrzymując się w Miszewie Wlk. można obejrzeć niesamowity Pomnik Przyrody Piast II. Wystarczy tylko zjechać z trasy ok. 50 metrów w lewą stronę na Miszewo. Dojeżdżając do Nowego Miasta z daleka można zobaczyć zalew na Sonie.

W każdą niedzielę podczas wakacji odbywają się tu rodzinne festyny i pikniki. Z Nowego Miasta wyjeżdża się na Karolinowo, Rzy i Kondrajec. Trasa kończy się pod kościołem w Sochocinie.

Szlak niebieski

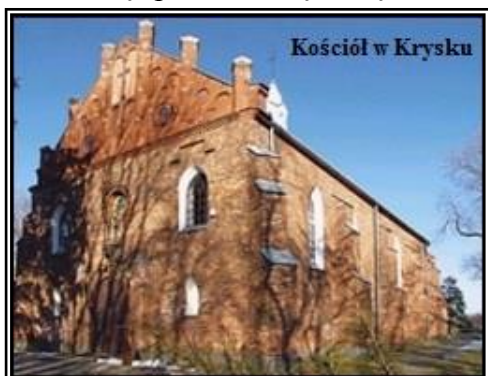
Północ – Południe, długość ok. 85 km.

Trasa: Mystkowo – Gralewo – Raciąż – Drozdowo – Baboszewo – Arcelin – Płońsk – Wichorowo – Krysk – Kroczewo – Złotopolice – Kamienica – Kuchary-Skotniki – Czerwińsk nad Wisłą.

Z Mystkowa kierując się na Bożewo, Kraśniewo i Szabsk należy jechać w kierunku Raciąża przejeżdżając przez większą miejscowość – Gralewo. Dalej przecinając tory kolejowe wjeżdża się do miasta Raciąż. Z Raciąża jedzie się na Drozdowo mając po swojej lewej stronie rzekę Raciążnicę. Po przejechaniu ok. 2 km od Raciąża należy skręcić w prawo w drogę nieutwardzoną, przejeżdżając przez las, kierować się na Niedarzyn. Dalej trzeba

jechać na Baboszewo. Kierując się w stronę Płońska na odcinku do Arcelina występuje nowa ścieżka rowerowa.

W Płońsku przejeżdża się ulicami: Młodzieżową, Grunwaldzką, Warszawską, Wyszogrodzką, Kwiatową, przecina się trasę Nr 10 i należy kierować się na Wichorowo. W Wichorowie

trzeba skrócić w lewo i jechać na Krysk, tu proponowany jest krótki postój i obejrzenie murowanego, zabytkowego kościółka. Kolejne miejscowości na szlaku, do których można dojechać, to Rąbież, Naborowo, Naborówiec i Zdunowo. Dojeżdżając do Kroczoza, nie przecinając trasy E 7 należy kierować się na słynne z serialu „Złotopolscy”

Złotopolice i Kamienicę. Z Kamienicy jadąc na Nowe Przybojewo i Kuchary – Skotniki, dojeżdża się do trasy Nr 570 Czerwińsk – Płońsk. Stąd należy udać się w kierunku Czerwińska. Tuż przed tą miejscowością przecina się ruchliwą trasę Nr 62 i wjeżdża do centrum Czerwińska n/Wisłą. Dojeżdża się do Bazyliki i Klasztoru Salezjanów. Koniecznie trzeba tu zobaczyć słynny obraz Matki Boskiej Czerwińskiej do którego modlił się Król Jagiełło przed wyjazdem na Bitwę pod Grunwaldem. Tu swoje intencje przynosili także królowie Władysław IV i Jan Kazimierz. Z tarasu widokowego przy Bazylice zobaczyć można Wisłę i rozciągającą się na drugim brzegu Puszcę Kampinoską.

Trasa kajakowa na rzece Wkrze

Wkra (dopływ Narwi) jest jedną z nizinnych rzek, która z uwagi na niewielką głębokość, umiarkowany nurt i wyjątkowe urozmaicenie terenów, przez które przepływa, jest godna polecenia dla wszystkich chcących poznać Mazowsze z kajaka. Wzdłuż biegu rzeki przepływającej przez wschodnią część powiatu znajduje się wiele dogodnych miejsc do rozpoczęcia lub zakończenia spływów bądź też na rozbicie biwaku.

Bardzo często jako węzłowy punkt trasy wybierany jest Joniec. Kajak umożliwia docieranie do miejsc o wyjątkowej urodzie. Brzeg nieraz jest urwisty, a nieraz schodzi łagodnie do wody. Niekiedy są to szerokie łąki, a niekiedy gęste sosnowe lub mieszane

las. Bardzo malownicze są ujścia dopływów Wkry, np. Płonki. Takie miejsca są praktycznie niedostępne dla tych, którzy podróżują wyłącznie samochodem. Pojawiają się tu zarośla i podmokłe, odcięte dawne meandry. Można napotkać płochliwe czaple, bociany, bobry.

Długość takich wypraw ustala się dowolnie, według kondycji i doświadczenia. Najkorzystniej jest nawiązać kontakt z prywatnym przedsiębiorcą oferującym wypożyczenie sprzętu. Po uzgodnieniu z właścicielem firmy miejsca spotkania rozpoczyna się spływ, a po jego zakończeniu właściciel odbiera sprzęt i odwozi do miejsca, gdzie zostawiło się samochód, rowery lub do pociągu albo autobusu.

To bardzo wygodny sposób spędzania wolnego czasu. Na Wkrze miłośnicy kajaków pojawiają się już od ciepłych weekendów na przełomie kwietnia i maja, a sezon kończy się wraz z nastaniem jesiennych chłódów.

Dla rodzin z małymi dziećmi jest polecany **krótki, 3-km odcinek** z Kępy do Gutarzewa, bez potrzeby przenoszenia kajaków.

Trasa rozpoczyna się w Kępie przed mostem drewnianym. Płynąc, mija się domki letniskowe na wysokich brzegach – ładne miejsca na biwaki, z dostępem do piaszczystych plaż. Przepływa się przez wieś Podsmardzewo z bardzo wysoką piaszczystą skarpą zwaną „Białą Górą”. Na prawym brzegu znajduje się sosnowy las. Z lewej strony jest ujście rzeki Łydyni. Spływ można zakończyć na terenie wypożyczalni kajaków w Gutarzewie, gdzie jest wygospodarowane miejsce na ognisko, boisko do siatkówki i badmintona, plac zabaw dla dzieci.

Propozycja **dłuższej trasy na odcinku 10 km** z Gutarzewa do Bolęcina jest nieznacznie trudniejsza z uwagi na przeszkody w postaci elektrowni wodnej lub starych młynów. W Sohocinie, w miejscu spiętrzenia po dawnym młynie, jest konieczne przeniesienie kajaka przez kilka metrów. Na odcinku Sohocin – Bolęcin można obserwować na brzegach bogate zadrzewienie. W korycie zdarzają się duże głazy i kępy. Szerokim rozlewiskiem, do którego uchodzi z prawej strony rzeczka Płonka, dopływa się do elektrowni wodnej w Bolęcinie. Należy dopłynąć do lewego brzegu, by zakończyć spływ na tym odcinku.

Trasa wiślana

Pieszko lub rowerem można wybrać się trasą wzdłuż biegu Wisły, na wschód lub zachód od Czerwińska. Niekiedy droga prowadzi tuż nad brzegiem, niekiedy się od niego oddala. Brzeg charakteryzuje się występowaniem wąwozów, które w tych okolicach nazywane są parowami. Tym, którzy chcą tędy wędrować, warto podpowiedzieć, że wysoki poziom wody najczęściej bywa w marcu, kwietniu oraz na przełomie czerwca i lipca. Natomiast najniższy jest zazwyczaj notowany we wrześniu i październiku. Królowa naszych rzek ma swoisty urok, tajemniczość, a wręcz majestat. Niby wydaje się, że drugi brzeg jest blisko, w zasięgu ręki, ale ma się świadomość, że pod bezmiarem wód, gdzieś głęboko jest dno, które zazdrośnie

strzeże swoich tajemnic. Woda płynie, jest cicho. Gdzieś tam widać wędkarzy. Ciekawsza jest chyba wędrówka na wschód, pod prąd płynącej Wisły. Brzeg jest bardzo urozmaicony, kształtowany przez wodę, rzeźbiony przez spływającą zimną krę. Generalnie cały obszar wzdłuż brzegu jest interesujący ze względu na uformowanie powstałe w wyniku działania lodowca (wspomniane wąwozy, różnice wysokości skarpy, delikatnie nachylone płaskowyzę na wysokiej skarpie). Jeżeli w Wiśle jest niższy poziom wody, przy zachowaniu ostrożności można wejść na piaszczyste przybrzeżne łąchy. Do Zakroczymia jest stąd ok. 24 km. W okolicy wsi o nazwie Wilkówiec las porastający skarpe przypomina składem znajdującą się na drugim brzegu Puszczy Kampinoską. Nieco dalej na wschód jest wieś, której nazwa chyba każdemu Polakowi może sprawia trudność: Wychódźc. W czasie II wojny światowej był tu most. Wysadzili go Niemcy, gdy wycofywali się na początku 1945 r. Dalej leżą Miączyn i Wólka Przybojewska. W tej ostatniej jest pięknie położony park oraz pałacyk z ok. 1925 r. należący niegdyś do Stanisława Okólskiego (1875–1935), inżyniera technologa i przemysłowca. Niestety, jest to obiekt niedostępny dla zwiedzających (ośrodek rehabilitacyjno-readopcyjny).

Źródło:

1. *Ziemia Płońska, Informator Turystyczny po obszarze Lokalnej Grupy Działania-Przyjazne Mazowsze*, autor: Anna Goliasz, Justyna Sarzalska, wyd. LGD-PM
2. *Tradycja Mazowska powiat płoński-przewodnik subiektywny*, autor Jarosław Maciej Zawadzki, wyd. Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki, LGD-PM, Agencja Wydawnicza „Egros” s.c.
3. Publikacja *Dbajmy o powietrze – Las a powietrze*, wyd. Samorząd Województwa Mazowieckiego, LGD-PM
4. strony internetowe: www.powiat-plonski.pl, www.africacentre.pl, www.sobanice.com, www.mamutowo.pl, www.sochocin.pl
5. zbiory własne.